

ИСТОРИЯ, ИДЕНТИЧНОСТ И НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ

Милена Кьосева

1. СИГУРНОСТ И ДУХОВНОСТ

Сигурността е всеобща същност и съществуване на материалния и духовния свят, във всички форми на проявление. Тя може да се включи в системата от най-важните философски категории като движение, пространство, време, енергия, информация и е всеобщо системно качество и състояние на всичко съществуващо.

Като съществен елемент от структурата на гражданското общество, сигурността гарантира пълноценно, равномерно, стабилно и възходящо съществуване и развитие на системата, като своевременно открива и неутрализира всички възможни опасности, заплахи и посегателства върху него. Тя е обективен и всеобщ закон, чието подценяване или отричане закономерно и неизбежно води до хаос, разпадане или разруха във всяка една система, включително и в системата „Общество“.

Както бе споменато по-горе връзката между сигурността и духовността е неизменна, но и много сложна. Живеем в условия на изключително динамично информационно общество, което е все още в началото на своя „живот“ и предстои да бъде детайлно изследвано и описвано, както по отношение на духовността, така и с всички съпътстващи го процеси и явления. Но дори и в този ранен етап на развитие на българска територия, могат да се посочат конкретните причини за нуждата от взаимното допълване на двата елемента - сигурност и духовност.

На първо място трябва да се направи една „ревизия“ на качеството на съвременното ни общество в нематериален аспект. Тук резултатите ще бъдат изключително отблъскващи и подтискащи за хората, които се занимават с култура и цивилизация, но за това си има логично обяснение. Както казва Парето в своя известен в икономиката и социологията „Принцип 80% - 20%“ - по-голямата част от следствията произтичат от по-малък процент на причините. Ако погледнем моментната обстановка в България и с просто око можем

да забележим тоталната ценностна деградация, която е породена от социално-икономическото равнище на държавата и обществото, формирането ѝ на световната политическа сцена, и като авторитет сред държавите на Балканите, но всички тези явления произтичат от моментното състояние на тотален материализъм, което абсолютно негативно рефлектира върху духовните устои на обществото. Бездуховността в материално отношение се оценява значително по-високо от духовността.

Процесът на преход от тоталитарна към демократична обществена система в България преминава твърде противоречиво, неравномерно, с наличие на много различни и противостоящи групи и политически интереси, което води до сложния и неадекватен процес на промяна на старата ценностна система с нова, която е противоречива и твърде стихийна, а и води до конфликти и сблъсъци на различни нива. В момента бездуховността, поради своята простота и безпрепятствена инерция на вникване във всички слоеве на гражданското общество, налага един модел на подражание за безразличие, безотговорност, отчуждение, егоизъм, които неминуемо водят до „изтъняване“ на системата „Сигурност“ в духовен аспект, и заплашване от обезличаване на нематериалната същност на гражданското общество в България.

2. КОНЦЕПЦИЯ ЗА НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ

Концепцията за национална сигурност на Република България[1] обобщава официално приети виждания за защита на българските граждани, общество и държава от външни и вътрешни заплахи от всякакво естество. С оглед на задълбочените икономически и социални различия на континента, в резултат на които се появиха много рискове и несигурност в региона, се породиха конфликти на етническа, религиозна и социална основа. В Югоизточна Европа съжителстват различни религиозни и етнически общности, някои от които са в конфликт. След появата на нови държави е налице стремеж на общности към обособяване и затваряне, както и регламентиране на авторитета им в по-широк, световен мащаб. Това рязко увеличава регионалните заплахи за нашата национална сигурност. Закъснелият ход на демократичните промени в региона води до задълбочаване на натрупаните исторически проблеми.

Държавите в нашия регион се различават силно по степен на гарантиране на своята сигурност и членство в международните алианси. Различията са политически, институционални, културни, в равнището на живот и в обществената практика.

Религиозният и етнически екстремизъм слагат отпечатък върху местните общества. Като цяло може да се обобщи, че Балканите са зона на конфликти и напрежение, което създава сериозни рискове за националната сигурност на България. От друга страна, предвид стратегическото разположение и състоянието на толерантност на етническа и религиозна основа в българското общество, държавата ни има потенциал да бъде значим фактор за сигурност и стабилност в Европа.

Национална сигурност има, когато са защитени основните права и свободи на българските граждани, държавните граници, териториалната цялост и независимостта на страната, достойнството на българската нация.

Република България не изгражда своята сигурност за сметка на други държави и общества.

Чрез пропаганда на националните исторически и духовни ценности, на морала и културното наследство на всички българи, се утвърждава националната идентичност и идеал. Съхранява се териториалната и национална цялост на България при зачитане правата на свободите на различните етнически и религиозни общности. Отстояват се духовните ценности, културата, историята, като приоритетни фактори от стратегията за съхраняване на българската нация и недопускането на уронването на авторитета ѝ.

България се стреми да провежда цивилизована, национално отговорна, градивна, стабилна, демократична и мирна политика в съответствие с българските, европейските и световните закони, принципи и ценности, които осигуряват върховенство на човешката цивилизация и ненакърняването на човешките и националните права на съседните народи и държави, в съответствие с категорическия императив на Имануил Кант : "Не прави на другите това, което не искаш те да ти направят." В тази връзка, посегателство върху духовната траектория от и на нацията ни, би могло да се разглежда като акт на уронване на престижа на същата, както и заплаха над националната сигурност. От тази причина би могла да произлезе дестабилизация на всяка една система в обществото - в икономически, политически, социален и т.н. план, което неминуемо ще доведе до подкопаване основите на системата „Сигурност" на обществото и всяване на неизвестност, съмнения, деградивна ревизия на всички онези стъпала, които е изкачило обществото, за да създаде едно равновесие и свободен и цивилизован начин на живот.

3. БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ, КАТО ЕЛЕМЕНТ ОТ НАЦИОНАЛНАТА НИ СИГУРНОСТ

Опазването, охраната и защитата на българската история е съществен и непреходен елемент от Концепцията за национална сигурност. Всяка антибългарска политика и друга позиция е антицивилизационна, тясно свързана с абсолютизирането на други цели и потребности, а всеки абсолютен може да се разглежда като абсурд.

Българската история и народностно-културните и други ценности са реалности, които са градивен елемент на българския народ и държавност и го включват в човешката цивилизация. Процесът по дейността за гарантиране сигурността на тази област е насочен към постигането и осигуряването на стабилна идентичност, а чрез нея - към участие и запазване на позициите си в съвременните български и световни реалности.

Смисълът на самата история е изключителното духовно преживяване, което само призивите могат да разтълкуват в детайли, за това и част от обществото приема с недоверие или резерви твърденията и фактите в историческата наука, та дори и правят грешката да се подведат и да я оспорват. Историята, според Херодот, е проучването върху извършените от хората действия, разказ-истински или алегоричен, верен или лъжлив. Целта на историята е да служи за самопознание на човека. С историческото си минало се идентифицират цели народи, характеризират се местности, обясняват се конкретни явления в социалния живот на човечеството, а освен всичко останало историята е и предупреждение.

Всяка нация има история, която е обществено известна и посегателството върху нея, като преиначаване, фалшификат или други действия, могат да се разглеждат като опит за уронване на националния престиж, посегателство върху ценностите и конкретна заплаха за националната сигурност на човечеството въобще.

Българският народ има дълга, изстрадана, трагична, титанична история, която го идентифицира като изключително ценностен народ, с достойнство и традиции. Разбира се, в хода на съществуването си и развитието, историята е претърпяла няколко етапа на написване, пренаписване, ограничаване на известните факти, като информация за широката общественост, но като цяло българският народ обича своята история и ревностно я пази, защото тя е мерило за ценности и морал.

Пъстротата от етнически общности, толерантността на религиите в българското общество, в чиято история същите тези общества са имали сериозни сблъсъци и конфликти, в момента са в една хармония, която само доказва зрелостта и човешкото израстване на българският народ, който осъзнава стойността на миналото си и ревностно го пази от посегателства, защото тази история е свещен елемент от сигурността на нацията ни като цяло.

Духовната сигурност е точно толкова ценна колкото и чисто физическата, тъй като тя е мерило, авторитет, същност, закономерност, съзнание за съществуването.

Историческото съзнание у нас е подложено на сериозни психологически аномалии, породени от бездуховната, съвременна реалност на идеен и етичен вакуум, породени от световното състезание за надмощие на материята над духа. В тази връзка организациите и институциите, занимаващи се с културно-историческо наследство, във всичките му проявления, могат да се окажат решаващ фактор в борбата с тази културна деградация, а историята ни да послужи за модел на ценностна система, съответстваща на доктрината за устойчиво развитие на обществото. Историческата наука е хуманитарна не само като направление, но има и познавателен и възпитателен характер, с оглед на житейските уроци, който „преподава“, показвайки реалното място на човека в обществото и природата.

В „Конституцията на Република България“[2] се упоменава, че държавата се грижи за опазването на националното историческо и културно наследство, както и - основни цели на политиката на Република България са националната сигурност, независимостта на страната, благоденствието и основните права на българските граждани.

4. КАЗУСЪТ „ПРОЕКТ - БАТАШКО КЛАНЕ“ И ДРУГИ

ПОСЕГАТЕЛСТВА ВЪРХУ НАЦИОНАЛНАТА ИДЕНТИЧНОСТ

Следващите редове нямат за цел да направят исторически прочит на събитията в българската история, пресъздадени в репортажи в „Дейли нюз“ от известния американски журналист Дженюъриъс Макгахан (1844-1878) за турските жестокости и окаяното положение на българското население, а да се отчете причината поради съществуването на посегателствата върху българската история и какво се цели с това.

На широката българска общественост ѝ е известен скандала от миналата година, с който „българска“ изкуствоведка, копнееща за слава и германски историк, правят „нов прочит“ на нашата история, без да имат моралното право на такъв акт. Разбира се, техните действия са абсолютно предсказуеми и прозрачни с посоката си, но да погледнем чисто човешки на този абсурд.

Българчетата още в ранна възраст са чували за „Баташкото клане“, но защо ли в повечето учебници днес тази тема от историята ни заема незначителна част от учебното съдържание, на подрастващите, които могат освен да приемат такава информация и да разсъждават над нея. Защо българка е предала (друго определение едва ли би било по-подходящо) националните интереси и със опита си да направи иновация заплашва националната ни сигурност? И защо този акт се състоя точно сега, когато сме в голямото семейство на ЕС, а не преди 1989г. например?

В Конституцията на Република България[3] е засегнат въпроса с разпространяването на информация и правото на изразяване на лично мнение, но те винаги са с допълнение, че произтичащото от тях не бива да накърнява правата и доброто име на българските граждани, както и да не е насочено срещу националната сигурност.

Тези въпроси и незададените още по темата могат да се интерпретират по различен начин, от различните научни гледища. Но факта е един и той е основание да изострим вниманието си, като държава, чиято история очевидно засяга нечии чужди интереси и стремежи, да направим всичко възможно по опазването и защитата на националната ни история, тъй като в противен случай целенасочената политика срещу българските ценности ще все бедуховност, обезличаване на българската идентичност, от там и застрашава сериозно националната ни сигурност.

Според проф. Георги Марков коментирания въпрос за фалшифицирането на „Баташкото клане“ не е научна разработка, а политическа стратегия, която има за цел да облагодетелства чужди народи за сметка на българската история. Според него, а и

за цялата българска общественост е ясно, че поръчката на този „проект“ е на Република Турция, която иска да влезне в Европейския съюз, но ѝ тежи османотурското наследство, което иска да изчисти.

Становището на цялата държава е ясно и безкомпромисно, но тук е момента се спомене, че е хубаво в управленческия апарат на държавата да има хора, които по призвание да отстояват историята. В случая министър-президентът на България е историк, а президентът е доктор по история.

По думите на проф. Марков, ситуацията в България, при която националната ни сигурност ще бъде заплашена, като посегателство върху историческата ни памет, предстои да стане още по-сериозна. В свое интервю той признава, че близо 10 години прави опити за работа по проекти с Македония и Скопие, но техните претенции накърняват националното ни достойнство, искайки съвсем открито да бъде преиначена историята ни в тяхна полза - да говорим за цар Самуил като за македонец, а за Пайсии Хилендарски като за македонски будител, отворил очите на българите...

По същия начин директорът на НИМ Божидар Димитров споделя, че преди години е бил правен опит по подобен пошъл начин „да се докаже“, че не е имало потурчване на населението в Чепинско, а разказът за поп Методи Драгинов, послужил за основа на романа „Време разделно“ от Антон Дончев, е фашификат.

Прави впечатление, че „ревизията“ която се опитват да направят единични заблудени люде има претенции само в частта, която засяга Осmano-турският период от българската история и иска да излезне в полза на отричане на състоялото се. През последните няколко години се прави опит и за насочване на вниманието към българската история с македонска принадлежност, което е изключително опасен акт за сигурността и стабилитета, не само в България, но и в региона.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изложението доказва, че историята е съществен белег за присъствието на всяко

човешко общество, в което мерилото за духовни ценности е показателно за сигурността и неутралитета на обществото на общия фон. Завоюването на духовността е главна и постоянна задача на човечеството, за това и стремежът за посегателство и обезличаването на една нация от своя духовен пътеводител е изключително важен елемент в стремежа за нарушаване целостта на системата „Сигурност“.

Духовността и сигурността, тяхното национално и общочовешко битие, включването им в световната цивилизация като градивен и същностен елемент, внасят свобода и мисъл, а там където те присъстват има творчество, разум, отговорност, сигурност и развитие.

Духовността и сигурността на българското гражданско общество е в процес на утвърждаване и съхранение, за да може нацията да има претенции за стабилно съществуване.

Кризата в духовното съществуване на българският народ, към момента е преходен етап и само от бързото и адекватно излизане от тази ситуация на бездуховност и неутралитет на ценности, ще може да се съхрани същността, стойността и сигурността на българското общество и държавата ни като цяло.

Проблемът, който стои на дневен ред е - не премахване на причината за подобни посегателства върху националната ни сугурност и в частност историята, а превантивните методи за предотвъртяване в зародиш на подобни актове. Широкоспектърното дешифриране на всеки коментар по повод нашата идентичност, направен от съмнителни експерти в областта, биха сигнализирали за бъдещи пропуквания в националната сигурност, касаеща частта със произхода, развитието и напредъка ни, както и правото на чест и достойнство, които има българския гражданин, изградени на базата на своето минало.

ИЗТОЧНИЦИ:

Денчев, С. и колектив, Концепция и политика за информационна сигурност, С. 2006

Конституция на Република България

Концепция за национална сигурност на Република България

Попов, И. Социология, сигурност, информация, С. 2002

Сачев, Е. Културното наследство и националната сигурност, С. 2005

в. „Монитор“ от 9.05.2007г.

Милена Иванова Кьосева, студент в магистърска програма „Защита на КИН на РБ“ -
СВУБИТ и Академия на МВР